

Diari de Girona

Director: Jordi Xargayó i Teixidor.

Caps de redacció: Josep Callol (Girona i Comarques), David Céspedes (Economia, Catalunya i Suplements), Alfons Petit (Opinió i Dominical), Oriol Puig (Edició digital).

Seccions: Laura Fanals (Girona), Jesús Badenes (Economia), Jordi Roura (Esports), Daniel Bonaventura (Cultura i Espectacles), Martí Ferrer (Disseny).

Gerent: Fèlix Noguera i Carrillo. Direcció comercial: Anna López. Imprimeix: Impressions Intercomarcals SA. Distribució: GLV, S.L. 972 40 06 30. Dipòsit legal GE-2-1958. Any XLIV

FUNDAT EL 1889

© Diari de Girona, SA. Girona. 2016. Tots els drets reservats.

DdG

Opinió

ESPECULACIÓ O PROGRÉS ECONÒMIC DEL TERRITORI GIRONÍ

Jordi Fabrellas Payret

DEGÀ DEL COL·LEGI D'ENGINYERS GRADUATS
I ENGINYERS TÈCNICS INDUSTRIALS DE GIRONA/ENGINYERSGI

Hi ha nombrosos planejaments urbanístics fets abans que esclatés la bombolla immobiliària, que són vigents i permeten desenvolupar nous creixements que malmeten el nostre territori, i especialment el litoral.

Urbanitzacions amb cases de luxe, ports, hotels... són notícies que han aparegut darrerament als mitjans de comunicació. El que per a uns és presentat com a progrés econòmic, per a d'altres és un desastre ecològic i pura especulació. La veritat és que d'aquella Costa Brava idíl·lica dels temps de **Josep Pla**, cada vegada en queden menys espais verges o nets d'edificacions.

Estem segurs, però, que l'anomenat progrés econòmic només té cabuda si es construeix a primera línia? Recordo vagament,

perquè era petit, que la primera línia costanera de Platja d'Aro era una pineda amb cases de poca alçària integrades al paisatge. Amb el boom dels seixanta van créixer a la pineda com bolets, ni pinetells ni rovellons, sinó edificis «gratacels» a tocar la platja, de manera que la seva ombra cobreix la sorra. Si la planificació municipal d'aquella època, res a veure amb l'actual, hagués optat per preservar la pineda i construir les edificacions molt més enrere ara es gaudiria d'un patrimoni paisatgístic que aportaria molt més «progrés econòmic» i una revalorització de tota la població.

La meua mare m'explicava que a l'estiu anaven amb la família des de Llagostera fins a la cala Salions passant per Sant Grau, una cala totalment verge. Seguint un corriol des de la carretera podies arribar a la

POL VV.

sorra de la platja, on l'aigua d'una font sortida de la muntanya els permetia cuinar l'arròs a la cassola amb pops pescats pel meu avi a la mateixa cala. Anys després al NO-DO hi vaig veure una notícia en què en blanc i negre feien promoció de la modernitat espanyola, i on s'hi mostraven imatges de la cala, però atapeïda de construccions

com a exponent del «*milagro español*» de progrés econòmic.

De fet, poca cosa ha variat. La imatge actual és la d'un perímetre d'urbanització molt gran, però amb edificacions concentrades prop del mar, i moltes parcel·les enfilades cap a la muntanya en un estat de semiabandonament. En lloc de prioritzar la conservació de la franja costanera i construir la segona línia integrant-la al paisatge, es va optar per la immediatesa del rèdit econòmic de la primera línia, malgrat que ha acabat desvaloritzant la resta.

Construir a qualsevol lloc no és progrés econòmic. Progrés seria estudiar la preservació i integració a l'entorn i al paisatge d'accions que portin un valor afegit, per tal de generar un impacte econòmic, que permeti gaudir d'un habitat atractiu, confortable, sostenible i que serveixi perquè les generacions futures s'assegurin la seva suficiència.

El paisatge d'una primera línia, és lliure i atractiu quan no s'ha alterat. Fer-ho dona un rèdit a curt termini i la ruïna a llarg termini. El paisatge natural atrau visitants, en canvi un cop construït, normalment, no.

Continuar creixent passa per redactar, elaborar, dissenyar planificacions que tinguin en compte paràmetres econòmics de llarga durada, que passen per preservar el que ens queda de verge a primera línia i integrar les segones, terceres i quartes línies.

S'ha de revisar tot el planejament obsolet però vigent que encara permet erosionar més el territori, i canviar el model de pa per avui, però gana per demà, que és del tot insostenible. Girona disposa d'excel·lents professionals de l'arquitectura i l'enginyeria, que amb el suport dels seus respectius Col·legis professionals poden col·laborar a dissenyar el futur sota paràmetres diferents del mal entès «progrés econòmic».

Les actituds colonials suposen, a part de l'explotació econòmica, la persecució o negació de la història, la cultura i la llengua del país colonitzat. Espanya i França, com és ben sabut, són mestres en aquesta operació, que impregna la cultura oficial i aparentment més neutra i «normal» d'aquests països. Ara veiem en **Manuel Valls**, que després d'haver impedit qualsevol reconeixement de la Catalunya Nord, haver seguit el català –l'**Eliana Thibaut Comelade**, amb la qual acabo de parlar, em comentava, molt entristida, la desaparició total de la llengua a la Catalunya francesa–, ara vol venir al sud a fer el mateix a Barcelona, de la mà de Ciutadans. I tot això té a veure també amb la gastronomia. Heu begut mai un brou amb Xerès? Si el *consommé* és bo, l'afegit, al moment de servir el brou, de mitja copa d'aquest famós vi andalús, el plat esdevé d'un gust nou i sorprenent. Sembla que aquesta pràctica és d'origen francès (utilitzant un altre vi) si bé actualment on ha pres més carta de naturalesa és a Espanya. L'origen d'aquesta combinació cal cer-

«CONSUMMÉ» AL XERÈS I COLONIALISME

Jaume Fàbrega

car-lo en una pràctica dels pagesos d'Occitània, que consistia a afegir un raig de vi negre a la sopa un cop ja estava a punt d'acabar-se; llavors el brou es bevia directament del plat. En occità aquesta pràctica se'n diu *faire cabro* (Provença) o *faire chabròt* (Gascunya, Llemosí), expressió que voldria dir, si més no literalment, fer el «cabró» (o cabrot). En gascó també se'n diu *godala*, mot que podria ser una metàtesi de golada (de gola), allò que ens empassem de cop. Tot plegat, tan senzill com això: a França, però, si mireu qualsevol diccionari (del *Larousse* al *Wictionnaire digital*, obres de referència),

veureu que el mot és definit, d'entrada, com a «francès» (no existeix la llengua occitana, ni el gascó, ni el provençal, ni el lemosí?) i de la següent faisó: «fer chabrot, al Sud-Oest, acabar-se la sopa tirant-hi vi o bevent-ho del plat». Dir amb noms geogràfics els territoris ocupats és una típica pràctica colonial: tot Occitània és el Midi o el Sud; el País Valencià, el Llevant; i Catalunya, el Nord-est. Així doncs, paraules aparentment neutres, consagrades i utilitzades, amaguen, en realitat, la bomba de l'esperit colonial. «Sud-oest» per no dir Gascunya, Bearn Llemosí o, simplement, Occitània. Naturalment, els qui, conscientment o inconscientment, utilitzen aquest llenguatge s'autanomenen «no nacionalistes», i titllen els que ho assenyalen –simplement retornant a la realitat– dels pitjors crims «ètnics».

El pitjor de tot és quan els «colonitzats» assumeixen aquestes visions. Això és particularment evident en el camp de la gastronomia: la denominació «Llevant» (que, contemplada des de Catalunya és, a més, absurda, si de cas hem de parlar de sud) ha estat utilitzada per famosos gastrònoms

com **Néstor Lujan** o **Llorenç Torrado**, i fins i tot la podem sentir a les emissores de la *Corpo*, o la podem veure a *El Periódico*, diari colonial

A Espanya, a part de Llevant, també es diu «Norte» per no esmentar el nefand nom de País Basc o Euskadi: fins i tot a Catalunya hi ha enzes que fan servir aquesta expressió; «peix de Nord», etc. Per a mi, evidentment, el Nord és la Catalunya Nord. Igualment, des de Catalunya, hauríem de vigilar certes expressions: no és més correcte anomenar Illes Balears les dites, sovint, solitàriament, «illes», o amb el ridícul «ses illes»?

En canvi –cal dir-ho clarament–, tenim un problema per designar els països del llevant ibèric on es parla una mateixa llengua, coneguda pels científics per català –encara que el ministre de Cultura i el PSOE diguin que no. Entenc que l'expressió Països Catalans pugui molestar alguns valencians, ja que pot tenir un contingut polític. Ara bé: és evident que valencians, balears, catalans i andorrans parlem la mateixa llengua, encara que es denominin també valencià.